

MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. Koncepty z oblasti duševního vlastnictví coby inspirace pro evropskou integraci? *Acta MUP*, 2013, 4(1): 54-63. ISSN 1804-6932.

JUDr. Radka MacGregor Pelikánová, Ph.D., LL.M., MBA¹

Koncepty z oblasti duševního vlastnictví coby inspirace pro evropskou integraci?

Moderní společnost spočívá na vědomostech, což příznačně vyjádřili již v 17.století Thomas Hobbes a Francis Bacon obratem *scientia potentia est*, nebo-li *knowledge is power*,² a což logicky vyústilo v rozmach sjednocování nejen vědomostí, tedy v éru Internetu, globalizace a evropské integrace a jejich vzájemné interakce.

Duševní vlastnictví, Internet i evropská integrace mají globální dopad, neoddělitelně spolu souvisejí a jejich vývoj lze paralelně sledovat šest desetiletí na evropské kontinentu a dvě desetiletí na území ČR. Tudiž česká veřejnost má již dvacet let příležitost být připojena k Internetu,³ podílet se na projektech souvisejících s jeho fungováním i s evropskou integrací a usilovat o přenos zkušeností a poznatků. Ač vysoce žádoucí, tato příležitost není plně využita. Přirozeně nezbytným předpokladem je pochopení základů i aplikace příslušných konceptů a institutů, samostatná analýza a schopnost předložit řádně odůvodněné vlastní závěry obsahující nejen kritiku, ale i podněty pro zlepšení, a extrahovat zkušenosti a podněty vhodné pro jiné oblasti. Jedná se o nesnadné zadání, jeho zvládnutí má však značný potenciál a tudíž je vhodné se skutečně zamyslet nad koncepční příbuzností celoevropské integraci a integračních projektů v rámci jednotlivých institutů duševního vlastnictví.

Duševní vlastnictví a Internet – nejasné vymezení, jasná integrace

Mezinárodní právo, právo EU či vnitrostátní právo ČR neobsahuje pozitivní, jednoznačnou a výlučnou definici duševního vlastnictví, a to ani průmyslového vlastnictví coby jeho podmnožiny. Poněvadž samotný výraz duševního vlastnictví nemá ostře vyhraněný význam, jeho vymezení se přenechává právní nauce.⁴ Termíny duševní vlastnictví a průmyslové vlastnictví jsou považovány z hlediska klasického pojetí, na němž je založeno občanské právo české i dalších středoevropských států, za neodpovídající, a to vzhledem ke skutečnosti, že předmětem těchto práv jsou statky nehmotné, které jsou již vzhledem ke své povaze v právních vztazích podřízeny principům zcela odlišným od zásad ovládajících právo vlastnické.⁵ Poněvadž duševní vlastnictví má zásadní dopad na každodenní realitu globální postmoderní společnosti a jeho ochrana je zcela zásadní, tak více než jeho teoretické a formalistické vymezování je rozhodující prosadit dostatečně široké pojetí pro potřebu zajištění aplikace příslušného právního režimu.⁶ Všudypřítomný charakter, paralelní využití a pragmatismus o ekonomických a technických aspektech vedou k dosažení všeobecné shody ohledně zásadních konceptů, režimů a integrace ve vztahu k duševnímu vlastnictví a jeho

¹ JUDr. Radka MacGregor Pelikánová, Ph.D., LL.M., MBA je akademickou pracovnící Metropolitní univerzity Praha.

² URBANOVÁ, Martina, DUNDELOVÁ, Jana, ROZBOŘIL, Blahoslav. Knowledge society in 21st century. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*, 2012, LX (70), 535-537, ISSN 1211-6516.

³ JAKL, Ladislav. Průmyslová práva na Internetu – Soubor vědeckých statí. Internet a výuka na vysokých školách. Praha, ČR : MUP, 2010, s. 13. ISBN 978-80-868855-61-5.

⁴ SLOVÁKOVÁ, Zuzana. *Průmyslové vlastnictví*. 2. doplněné a rozšířené vydání. LexisNexis, 2006, s. 12. ISBN 80-86920-08-9.

⁵ KNAP, Karel, KUNZ, Otto, OPLTOVÁ, Milena. *Průmyslová práva v mezinárodních vztazích*. Academia, 1988, s. 8.

⁶ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. Jakou definici průmyslového vlastnictví potřebujeme? *Právní fórum*, 2009, 2, 45. ISSN 1214-7966.

jednotlivých institutů. Tudíž rozpory a konflikty v přístupu jsou překlenovány a celosvětově se sladují příslušné postupy, strategie, koncepty a úpravy již od konce 19.století.⁷ S určitou dávkou nadsázky lze tedy říci, že zde již cca. 130 let integrace zohledňující zájmy oprávněný, kterými jsou fyzické a právnické osoby, funguje.

Obdobně nepanuje absolutní shoda ohledně přesné definice Internetu a plně dostačuje sdílené vnímání, že Internet je coby síť sítí fenoménem globální, postmoderní společnosti a mnohé aktivity, včetně obchodních, si lze jen stěží představit bez něj. Internet a duševní vlastnictví mající zhusta virtuální podobu spolu úzce souvisejí a představují potenciál pro zisk i ztrátu.⁸ Počet zapojení a množství informací na Internetu roste, stejně jako využití a přítomnost (předmětů) duševního vlastnictví na Internetu, počet obyvatel planety s přístupem na Internet a s potřebou aktivně jej používat a mít na něm „svůj“ prostor, tedy číselně a slovně identifikovanou doménu.⁹ *Natura hominum novitatis avida.*¹⁰ Hlavním hnacím motorem pro integraci a vytvoření příslušného režimu, lhostejno zda veřejnoprávního či soukromoprávního, je sdílená potřeba komunikovat a koexistovat na Internetu. Přirozeně ohledně její intenzity panují rozdílné názory. Internet a systém jeho domén, včetně jejich označení byl, je a zřejmě i zůstane více méně samosprávně, smluvně, volně organizovanou celosvětovou sítí fungující na základě účastníky dodržovaných technických parametrů. *Non pudor est nil scire, pudor nil dimere velle.*¹¹

Globalizace a evropská integrace – konglomerát různorodých integračních projektů

Globalizace vyžaduje především globální instituce, globální pravidla a harmonizace právních i jiných technik, aniž by se však vážně přihlíželo k praktickému vlivu na život jednotlivců.¹² Obdobně i evropská integrace zohledňuje více klasické subjekty mezinárodního práva. Jedná se o staletí trvající proces sbližování a začleňování mezi národy a státy Evropy, který nabral významnou dimenzi po druhé světové válce a vyústil ve světovou premiéru použití supranacionálního přístupu v 50.letech minulého století, a to s ohledem na ona slavná tři původní společenství. Následujících šest dekad hospodářské, politické i právní integrace prostřednictvím Evropských Společenství a Evropské unie, stejně jako na lidská práva orientované Rady Evropy, mělo momenty lesku a slávy, ale i kritiky a odsouzení. Jakékoliv hodnocení evropské integrace však nemůže opominout dynamicky se vyvíjející a často zcela neočekávaně se měnící prostředí světové společnosti informací. Jakýkoliv závěr či doporučení se musí vypořádat s *prima facie* rozparem mezi supranacionálním institucionalismem a národním intergovernmentalismem, což většinou vede k přijetí či odsouzení nefunkcionalistické teorie integrace,¹³ či event. k modifikované graduální teorii integrace.¹⁴ Je však tento rozpor nevyhnutelný a nepřekonatelný? V oblasti duševního vlastnictví vede integrace jak mezi-národní, tak i mezi-oborová k udržitelným kompromisům a řádné koexistenci. Ostatně i samotná EU má více či méně úspěšné integrační (sub)projekty v oblasti

⁷ Např. Pařížská újinní úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví z r. 1883.

⁸ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. *Ekonomické, právní a technické aspekty doménových jmen v globální perspektivě*. 1.vydání. Ostrava, CZ: Key Publishing, 2012, s. 39. ISBN 978-80-7418-165-8.

⁹ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. *Ekonomické, právní a technické aspekty doménových jmen v globální perspektivě*. 1.vydání. Ostrava, CZ: Key Publishing, 2012, s. 19. ISBN 978-80-7418-165-8.

¹⁰ *Lidská přirozenost prahne po novotách. Plinius Starší, Přírodověda.*

¹¹ *Není hanbou nic nevědět, ale je hanbou, nechtít se ničemu učít.*

¹² MARINO, Ignazio Maria, LICATA, Giovanni Fabio. The Law of Integration: An Introduction. *Transylvanian Review of Administrative Sciences*, 2009, 28 (E SI), 236-248. ISSN 2247-8310.

¹³ PUCHALA, Donald. European Agenda – Institutionalism, Intergovernmentalism and European Integration: A Review Article. *Journal of Common Market Studies*, 1999, 37(2), 317-31. ISSN 1468-5965.

¹⁴ ATILGAN, Canan, KLEIN, Deborah. *EU Integration Models blond Full Membership*. Berlin, SRN : Konrad-Adenauer-Stiftung e.V. 2006, Working Paper/Documentation No. 158/2006, p. 15. ISBN 3-937731-89-X.

duševního vlastnictví – např. komunitární známka nebo-li ochranná známka Společenství či unijní patent.

Další méně nápadný (sub)projekt a milník evropské integrace se uskutečnil v roce 2000, kdy byla přijata Lisabonská strategie EU¹⁵ a kterou na základě sdělení Evropské Komise z roku 2007¹⁶ upravil svým usnesením Evropského Parlamentu v roce 2008 (Lisabonská strategie).¹⁷ Jedná se o jednoznačnou evropskou snahu uspět v globální a virtuální realitě dneška a tudíž nepřekvapí, že Lisabonská strategie řeší průmyslové vlastnictví a potřebu jeho ochrany.¹⁸ Celkové hodnocení její aplikace a výsledného přínosu je však spíše negativní a cíle vytvořit z EU nejdynamičtější a nejkonzukvenčnější ekonomiku světa dosaženo nebylo.¹⁹ Evropská Komise jako strážce zakladatelských smluv, orgán se všeobecnou výkonnou pravomocí a s delegovanou pravomocí pro určité oblasti,²⁰ na to reagovala zpracováním nové strategie 2020 a reflektivní analýzou dosavadní metodologie a její aplikace.²¹ Evropská komise, Rada EU, ale i další instituce a orgány, včetně klíčových hráčů, mají nesnadnou úlohu, a to zvolit správnou koncepci a tu důsledně avšak současně citlivě aplikovat. Převažující trend na vrcholné úrovni dosud preferoval přesné vymezování úkolů a postupů Komise podle daných politik a přinejmenším proklamatorně podporoval ponechání primární odpovědnosti na členských státech (jako např. ohledně vzdělávání),²² tak jak předpokládá „ústavněprávní“ rámec EU.²³

Nicméně řada politik a projektů na nižších či specifickějších úrovních se vydala jinými cestami, např. EU právní úprava elektronické komunikace a její (de)regulace upustila od formalismu a pokusila se dostat blíže k jednotlivcům.²⁴ Obdobně pilotní projekt zavedení a již střednědobého fungování domény nejvyšší úrovně .eu (TLD.eu)²⁵ při využití delegace na

¹⁵ Evropská rada projednala na zvláštním zasedání v Lisabonu, které se konalo ve dnech 23-24.3.2000, nový strategický cíl pro EU za účelem posílení zaměstnanosti, ekonomických reforem a sociální soudržnosti coby součásti ekonomiky založené na znalostech.

¹⁶ Sdělení Komise KOM(2007)0581 ze 3.10.2007 o evropském zájmu uspět ve věku globalizace a Sdělení Komise KOM(2007)0798z 11.12.2008 o uskutečňování lisabonské strategie pro růst zaměstnanosti prostřednictvím politiky soudržnosti 2007-2013.

¹⁷ Usnesení Evropského parlamentu 2009/C 184 E/06 ze 20.2.2008 o Lisabonské strategii.

¹⁸ PIPKOVÁ, Hana. Lisabonská strategie Evropské unie versus ochrana průmyslového vlastnictví. *Acta MUP*. 2011, 2(1), 4-17. ISSN 1804-6932.

¹⁹ např. GWIAZDA, Anna. The Europeanization of flexicurity: the Lisbon's Strategy's impact on employment policies in Italy and Poland. *Journal of European Public Policy*. 2011, 18(4), p. 546-565. ISSN 1350-1763 nebo PÉPIN, L. Education in the Lisbon Strategy: assessment and prospects. *European Journal of Education*. 2011, 46(1), 25-35. ISSN 1465-3435.

²⁰ HORSPOOL, Margot, HUMPHREYS, Matthew. *European Union Law*. 6th edition. Oxford, UK: Oxford University Press, 2010, p. 58-59. ISBN 978-0-19-957534-3.

²¹ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. Právní a ekonomické aspekty domény nejvyšší úrovně .eu. *Acta MUP*. Praha, ČR: Metropolitní univerzita Praha, 2011, 2(2), s. 14-37. ISSN 1804-6932.

²² HORSPOOL, Margot, HUMPHREYS, Matthew. *European Union Law*. 6th edition. Oxford, UK: Oxford University Press, 2010, p.60. ISBN 978-0-19-957534-3.

²³ Článek 5 Smlouvy o EU - 1. *Vymezení pravomocí Unie se řídí zásadou svěřeni pravomocí. Výkon těchto pravomocí se řídí zásadami subsidiarity a proporcionality.* 2. *Podle zásady svěřeni pravomocí jedná Unie pouze v mezích pravomocí svěřených jí ve Smlouvách členskými státy pro dosažení cílů stanovených ve Smlouvách. Pravomoci, které nejsou Smlouvami Unii svěřeny, náležejí členským státům.* 3. *Podle zásady subsidiarity jedná Unie v oblastech, které nespádají do její výlučné pravomocí, pouze tehdy a do té míry, pokud cílů zamýšlené činnosti nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy na úrovni ústřední, regionální či místní, ...*

²⁴ HANCHER, Leigh, LAROUCHE, Pierre The coming of age of EU regulation of network industries and services of general economic interest. In CRAIG, Paul, de BÚRCA, Grainne. (Ed.) *The evolution of EU Law*. 2nd edition. Oxford, UK: Oxford University Press. 2011, p. 746-752. ISBN 978-0-19-959296-8.

²⁵ Pozn.: Tento článek používá terminologii („doména nejvyšší úrovně“ či „vrcholná doména“) obsaženou v příslušných evropských (Nařízení 733/2002, Nařízení 874/2004, atd.) a českých předpisech (Nařízení vlády č. 432/2010 Sb., o kritériích pro určení prvku kritické infrastruktury – Příloha VI.Fd: „...zabezpečení provozu

nikoliv státy,²⁶ nýbrž soukromoprávní subjekt, EURid,²⁷ a režimu *sui generis*²⁸ využívajícího veřejnoprávní i soukromoprávní prvky²⁹ lze již ze střednědobého pohledu na základě výsledků z praxe hodnotit pozitivně.³⁰ *Est rerum omnium magister usus*.³¹ Za pozornost stojí, že TLD.eu správně vyhodnotila oprávněné i nekalé motivace a zájmy a reaguje na horizontální požadavek nikoli nekalého užití,³² a má řádně nastavené jak hmotněprávní postupy, tak i procesněprávní, a to včetně infrastrukturní ADR při využití UDRP a RUDRP.³³

Určité iniciativy a jejich realizace je vhodné plně delegovat, pro jiné je svěřeni někomu jinému zcela vyloučeno, většinou je nejvhodnější citlivě zvážit okolnosti a možnosti a vytvořit kompromisní model.³⁴ Lisabonská strategie a její nepřesvědčivé výsledky poukazují na nebezpečí nejasného hmotněprávního, procesního a delegačního vymezení.³⁵ Toto lze do jisté míry vztáhnout i na krizi Eurozóny, jejíž analýza se však těší podstatně většímu zájmu vědecké i laické veřejnosti a ohledně které jsou předkládány kvalitní komparatistické deskriptivní i preskriptivní analýzy.³⁶ Jisté je, že odpověď na krizi Eurozóny vyjevila realitu

domény nejvyšší úrovně „CZ“ stejně jako v publikaci PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel. *Právní aspekty doménových jmen*. Praha, ČR: Linde Praha, a.s., 2000, ISBN 80-7201-245-2 a která dle názoru autorky plně odráží anglický výraz „top level domain.“ Naopak není používán výraz „doména nejvyššího řádu“, o jehož zavedení se usiluje v DISMAN, Marek. *Právní úprava domény „EU“*. Praha, ČR: Linde Praha, a.s., 2011, ISBN 978-80-7201-852-9.

²⁶ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. Právní a ekonomické aspekty domény nejvyšší úrovně .eu. *Acta MUP*. Praha, ČR: Metropolitní univerzita Praha, 2011, 2 (2), 14-37. ISSN 1804-6932 - *do řízení a provádění registračních procesů pro TLD .eu, ..., se zapojily od nejvyšších veřejnoprávních orgánů a institucí přes jimi pověřené subjekty i čistě soukromoprávní subjekty bez přímé vazby na veřejnoprávní orgány. Tento na první pohled nesourodý a napříč institucionálním národním i nadnárodním rámcem jdoucí konglomerát institucí a osob dokázal a dodnes dokazuje fungovat a postupovat relativně jednotně, smysluplně a neodtažitě od praxe.*

²⁷ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. New top level domains – pending success or disaster? *Legal and Economic Issues of Central Europe*. Londýn, Velká Británie: STS Science Centre Ltd.. Spring 2012, 3(1), 75-81. ISSN 2043-085X.

²⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 733/2002 o zavádění domény nejvyšší úrovně .eu ze dne 22.4.2002 a nařízením Komise (ES) č. 874/2004 ze dne 28.4.2004, kterým se stanoví obecná pravidla pro zavádění a funkce TLD .eu a zásady, jimiž se řídí registrace.

²⁹ Kaskádu smluv – Registry, Registrar, Registrant Agreements – viz. MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. And the best top level domain for European Enterprises is ... *International and Comparative Law Review*. Olomouc, CZ: Palacký University. 2012, 12(2), 41-58. ISSN 1213-8770.

³⁰ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. Právní a ekonomický úspěch domény nejvyšší úrovně .eu – pravda či mýtus roku 2011? *Právo, ekonomika, management*. Ostrava, ČR: Key Publishing, 2011, 2(4), 2-10. ISSN 1804-3550.

³¹ Praxe je učitelkou všech věcí.

³² SENFTLEBEN, Martin. Chapter 7: Overprotection and protection overlaps in intellectual property law – the need for horizontal fair uses defences. in KUR, A., MIZARAS, V. *The Structure of Intellectual Property Law*. Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing Limited, 2011, p. 180-181. ISBN 978-1-84844-876-6.

³³ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. *Ekonomické, právní a technické aspekty doménových jmen v globální perspektivě*. 1. vydání. Ostrava, CZ: Key Publishing, 2012, s. 170. ISBN 978-80-7418-165-8.

³⁴ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. Právní a ekonomické aspekty domény nejvyšší úrovně .eu. *Acta MUP*. Praha, ČR: Metropolitní univerzita Praha, ročník 2, číslo 2, s. 14-37. ISSN 1804-6932,

³⁵ BORRAS, Susana. The Politics of the Lisbon Strategy: the changing role of the Commission. *West European Politics*. 2009, 32(1), 97-118. ISSN 0140-2382.

³⁶ PAČLÍK, Miroslav. Krize Eurozóny – Eurocrisis. *Právo, Ekonomika, Management*, 2/2012, 224-302. ISSN 1211-6378.

institucionálního uspořádání EU,³⁷ a to zabudovanou dvojkolejnost stejně jako sílu francouzsko-německého tandemu a slabost prvního zvoleného prezidenta Evropské rady.³⁸

Neúspěch Lisabonská strategie a tzv. Eurokrize však nesvědčí jen o špatném nastavení rámce s nevhodnými prvky a institucemi, ale i o něčem možná ještě zásadnějším – neschopnosti věcně, podloženě a s ohledem na zájmy dotčených reagovat na virtuální a globální aspekty, a to jak v celosvětové, tak i evropské, ba i vnitrostátní české diskuzi. Pokud se například česká odborná veřejnost zhusta vyhýbá konstruktivní diskuzi o podstatě či právní úpravě informační společnosti, nebo-li společností sítí, a jen ojediněle se vyskytují kvalitní příspěvky na to téma,³⁹ tak nelze očekávat příliv podnětných odborných návrhů ohledně zlepšení evropské integrace, tedy vyššímu stupni informační společnosti.

Potřeba diskuze o evropské integraci a vhodnost podnětů z duševního vlastnictví

Sociologové, politici, ekonomové i právníci se přou ohledně definování společnosti a vymezení vzájemných očekávání v tomto kontextu.⁴⁰ Současně se ale shodují, že všudypřítomná globalizace a integrace coby spojování a propojování prvků za účelem tvorby mají mnoho tváří a procházejí řadou fází. Globalizace a integrace nezbytně vedou k interakce s obdobně všudypřítomným a přitom typicky nehmotným duševním vlastnictvím a jeho předměty. Tyto dynamické a provázané vztahy mají klíčový dopad nejen pro hospodářskou soutěž. Nastavení a aplikace funkčního a správného režimu duševního vlastnictví je pro český subjekt důležité, stejně jako volba modelu evropské integrace a jeho implementace.

Koncepčně materie duševního vlastnictví působí ustálenějším a zakotvenějším dojmem než materie evropské integrace, tedy přinejmenším řada národních, evropských i mezinárodních projektů a institutů duševního vlastnictví se těší větší všeobecné akceptaci než kritizovaná integrace vedoucí k EU s Eurozónou. Není sporu, že evropská integrace má být vyhodnocována, byť se tak děje spíše subjektivně než objektivně a silná rozpolcenost závěrů trvá,⁴¹ a odpovídající principy a hypotézy mají být průběžně modifikovány a aktualizovány. Ve společnosti informací by takovéto informace rozhodně neměly být procesovány izolovaně, nýbrž by se tak mělo dít v diskuzi. Takováto diskuze musí směřovat k samotným kořenům společnosti, neboť zlepšení a aktualizace integračních postupů je nemyslitelná, resp. nesmyslná, bez odpovědi na zcela zásadní otázky s na první pohled vzájemně neslučitelnými odpověďmi. Určitým vodítkem však může být zdárné překonání či překonávání *prima facie* kontradiktorních konceptů a institutů. Opět vhodnou demonstraci nabízí oblast duševního vlastnictví, a to na příkladu (údajného) rozporu ochrany soutěže brojící proti monopolizaci a ochrany zejména průmyslového vlastnictví monopolizaci vytvářející. Na rozdíl od sféry evropské integrace, se zde již desetiletí odvíjí a rozvíjí odborná výměna názorů a přínosných

³⁷ MATOUŠ 7:18 *non potest arbor bona fructus malos facere neque arbor mala fructus bonos facere. 7:19 omnis arbor quae non facit fructum bonum exciditur et in ignem mittitur 7:20 igitur ex fructibus eorum cognoscetis eos.*

³⁸ DINAN, Desmond. The Arc of Institutional Reform in Post-Maastricht Treaty Change. *Journal of European Integration*. 2012, 34(7), 843-858. ISSN 0703-6337.

³⁹ TELEČEK, Ivo. Nový občanský zákoník ve společnosti sítí. *Právní rozhledy*. Praha, ČR : Nakladatelství C. H. Beck, s.r.o., 2012, 20(23/24), 853-855. ISSN 1210-6410.

⁴⁰ SHAWN, Martin, 1994. *Global Society and International Relations*. Cambridge, UK : Polity Press. ISBN 0745612121.

⁴¹ GARRETT, Geoffrey, KELEMEN, R. Daniel, SCHULZ, Heiner, 1998. The European Court of Justice, National Governments, and Legal Integration in the European Union. *International Organization*, 52(1), 149-176. ISSN 0020-8183. *The existing literature on legal integration in the EU poses a stark dichotomy ... legal autonomy and political power perspective.*

podnětů a podařilo se dosáhnout *modus vivendi* pro vypořádání se s (ne)oprávněnou (tzv.) dominancí a monopolizací,⁴² při zohlednění lidské tvořivosti a soutěživosti i známého sklonu k parazitismu.⁴³ Přinejmenším zvolená metodika a způsob komunikace i argumentace jsou přenositelné i do sféry evropské integrace. Životaschopná a skutečně funkční teorie duševního vlastnictví vychází z řádného respektování potřeb jednotlivců a společnosti,⁴⁴ a totéž platí i pro integraci, evropskou či jinou. Pro dnešní EU je příznačná víceúrovňový systém vedení a *multi-context system*, evropská integrace neprobíhá na různých úrovních nezávisle a bez sociálního kontextu.⁴⁵ Rozhodně je načase posoudit, zda Lisabonskou smlouvou institucionalizovaná ústavní dvojkolejnost, tedy supranacionální jednotný trh a intergovernmentální ekonomické, finanční, zahraniční a bezpečnostní politiky je tím správným integračním mechanismem z pohledu občana EU či zda je zde nevhodná asymetrie, či dokonce jistá deformace a je v zájmu občanů EU přistoupit ke změnám, potažmo jaká konkrétní doporučení lze přednést.

Závěr

V postmoderní, globální, vědomostní společnosti poznamenané ekonomickou krizí či její hrozbou, kde informační systémy a technologie napomáhají v šíření neuvěřitelného množství relevantních i zcela irelevantních, ba přímo chybných dat a jejich analýz, lze jen ztěžil nalézt shodu mezi vnímáním, obsahem a formou práva a etiky,⁴⁶ stejně jako koncepční konsensus ohledně potřeby a míry integrace, a to včetně jejího uplatnění.

V současné ekonomice spočívající vedle klasických produkčních zdrojů (práce, přírodní zdroje, kapitál) na znalostech a informacích,⁴⁷ nelze podceňovat volbu a průběžnou aktualizaci strategie, a to jak pro integraci jako takovou, tak i duševní vlastnictví.⁴⁸ Určení společného jmenovatele, či alespoň identifikace rozhodných kritérií, je nesmírně složité, nicméně jisté návody a směry lze rozpoznat.⁴⁹

Vytvoření a realizace vhodného *lean* či částečně *Six Sigma* integračního evropského modelu s příslušným organizačním i funkčním rámcem fungujícího *effective and efficient*⁵⁰ je možné, což dokládá projekt TLD.eu, který předčil nedůsledně prosazovanou Lisabonskou strategii s těžkopádnými integračními mechanismy, možná i samotnou evropskou integraci jako takovou. Jde o metodologii, koncepci i instrumenty pro překonání těžkostí nejen na ekonomické úrovni a tudíž příslušná odborná komparatistická a interdisciplinární diskuze je nutností. Typicky převládá opatrnost, někdy až nevěle, pokusit se záležitost tak komplexní, náročnou a závažnou, jako je evropská integrace, nejen popsat a zanalyzovat, ale i navrhnout

⁴² MUNKOVÁ, Jindřiška, KINDL, Jiří, SVOBODA, Pave. Soutěžní právo. 2. Vydání. Praha, ČR : Nakladatelství C. H. Beck, s.r.o., 2012, s. 355-370. ISBN 978-80-7400-424-7.

⁴³ HAJN, Petr. Olympijské hry a reklamní hrátky. *Právní fórum*, 2012, 6. ISSN 1214-7966. HAJN, Petr. Rukopisné poznámky – Poskytnuto v roce 2012.

⁴⁴ MERGES, Robert P. *Justifying Intellectual Property*. London, UK : Harvard University Press, 2011, p. 289. ISBN 978-0-674-04948-2

⁴⁵ GRIMMEL, Andreas. Integration and the Context of Law: Why the European Court of Justice is not a Political Actor. *Les Cahiers européens de Sciences Po*, 2011, 3,1-26.

⁴⁶ PLÁŤENKOVÁ, Hana, HAVRÁNEK, Jaromír. The forms of „Good Morals“ in Nowadays Legal Relationships. *Journal on Legal and Economic Issues of Central Europe*. 2010, 1(2), 43-45. ISSN 2043-85X.

⁴⁷ NOVÁKOVÁ, Vladimíra, SLUKOVÁ, Kamila. Science, Research, Education – Key Elements of the Economic Development. *Journal on Legal and Economic Issues of Central Europe*. 2011, 20(1), 58-56. ISSN 2043-85X.

⁴⁸ MARZETTI, Maximilian. IP Education – what next? *WIPO Magazine*, 5/2011, 25. ISSN 1020-7074.

⁴⁹ MacGREGOR PELIKÁNOVÁ, Radka. Právní a ekonomické aspekty domény nejvyšší úrovně .eu. *Acta MUP*. Praha, ČR: Metropolitní univerzita Praha, 2011 2(2), 14-37. ISSN 1804-6932

⁵⁰ Dělat správné věci správně.

smysluplná a realizovatelná zlepšení. Volba mlčet na toto téma znamená (ne)přímo podporovat *status quo*.⁵¹ *Audere est facere!*⁵² Ještě horší je volba plošně kritizovat či slepě kopírovat anebo se pokoušet uniknout vlastní odpovědnosti, tedy postupovat proti základním principům, na nichž stojí západní křesťanská civilizace a tradice.

Resumé

Tento článek předkládá krátké zamyšlení o volbě a aplikaci integračních modelů v evropském kontextu s ohledem na zjevně neuspokojivý *statutu quo* a při využití poznatků z oblasti duševního vlastnictví, včetně úspěšné TLD.eu. Cílem není ani vychvalovat ani zatracovat evropskou integraci. Namísto omílání politicko-ekonomických dat a úvah, zdouhavého rekapitulování historického vývoje, citování právních předpisů či opakování známých informací nastavení některých duševněprávních projektů⁵³ jsou hledány zdroje a podněty pro doporučení vedoucí k pochopení a zlepšení současných integračních procesů. Oblast duševního vlastnictví, na evropské i jiné úrovni, zahrnuje řadu dobrých integračních modelů s pozitivním dopadem pro společnost i jednotlivce. Přenos poznatků o nich do diskuze o evropské integraci se jeví jako vysoce žádoucí.

Evropská integrace rozhodně není zavrženíhodným projektem odsouzeným k pádu, pouze potřebuje realistické vyhodnocení relevantních informací a přijetí vyplývajících závěrů. Společnost i jednotlivci potřebují integraci a integrace potřebuje je. Správné nastavení s ohledem na zájmy jak společnosti jako celku, tak i na oprávněné, a dosud přehlížené, zájmy jednotlivců je zcela zásadní. Technické parametry a nutnost kompatibility nutí k přímočarým a všeobecně přijatelným řešením ve světě duševního vlastnictví, obdobně proklamovaný udržitelný pokrok by měl vést v EU k přehodnocení a zeštíhlení integračních modelů a procesů a k vytvoření skutečné diskuse se všemi *stakeholders*, tak jak se sluší v demokracii 21.století.

Resume

This article offers a short reflection about the choice and application of integration models in the European context taking into consideration the obviously unhappy *status quo* and while using knowledge from the field of intellectual property, including the successful TLD.eu. The goal is neither praise nor condemnation of European integration. Instead of repeating political-economic data and thoughts, long reviews of historical evolution, reciting legal provisions or repeating, ad nauseam, well known information about the setting of some intellectual property projects,⁵⁴ it searches for sources and impulses for a recommendation leading to better understanding and improving current integration processes. The field of intellectual property, on European, or other, levels, entails a number of good integration models with a positive impact on the related society and individuals. Transferring knowledge about these models into the European integration discussion appears highly desirable.

⁵¹ MUNIR, Kamal A. Financial Crisis 2008-2009: What does the silence of Institutional Theorists Tell Us? *Journal of Management Inquiry*, 2011, 20 (2), 114-117. ISSN1056-4926.

⁵² Troufat znamená činit, aneb Odvaha neváhá.

⁵³ Např. RABAN, Petr, MORAVCOVÁ, Marie, STRNAD, Michal, TLOUŠŤOVÁ, Pavla, ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *.eu domain name, .eu doména*. 1.vydání. Praha, ČR : C.H.Beck, 2006, ISBN 80-7179-525-9 a DISMAN, Marek. *Právní úprava domény „.EU“*. Praha, ČR : Linde Praha, a.s., 2011, ISBN 978-80-7201-852-9.

⁵⁴ Např. RABAN, Petr, MORAVCOVÁ, Marie, STRNAD, Michal, TLOUŠŤOVÁ, Pavla, ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *.eu domain name, .eu doména*. 1.vydání. Praha, ČR : C.H.Beck, 2006, ISBN 80-7179-525-9 a DISMAN, Marek. *Právní úprava domény „.EU“*. Praha, ČR : Linde Praha, a.s., 2011, ISBN 978-80-7201-852-9.

European integration is definitely not some invidious idea condemned to failure, it just needs a realistic analysis of relevant information and acceptance of the arising results. Society and individuals need integration just as integration needs them. The correct setting with the consideration of the interests of society as well as of the, to date, overlooked legitimate interests of individuals is critical. Technical parameters and the need of compatibility presses upon straight-line and generally acceptable solutions in the intellectual property world, similarly the proclaimed sustainable progress should lead the EU to a reappraisal and learning of integration models and processes and to the establishment of serious discussions with all *stakeholders*, which is as it should be in the democracy of the 21st century.